

STATENS BRANDINSPEKTION

CIRKULÄR NR 12

FÖRESKRIFTER

rörande tillämpningen av kungörelsen
den 30 juni 1947 (nr 343) om ersättning
för verksamhet vid brandsläckning m. m.

STOCKHOLM

1952 Skannat av Utkiken

STATENS BRANDINSPEKTION

Cirkulär nr 12

Augusti 1952

Föreskrifter rörande tillämpningen av kungörelsen den 30 juni 1947 (SFS nr 343) om ersättning för verksamhet vid brandsläckning m.m.

Den grundläggande föreskriften om statens medverkan då det gäller utbetalande av ersättningar för verksamhet vid brandsläckning m.m. återfinnes i 15 § brandlagen, som har följande lydelse:

Den som deltagit i eller på annat sätt varit verksam för släckning av brand eller som deltagit i övning med brandkår må av statsmedel kunna bekomma ersättning för skada, som därvid åsamkats honom.

Ersättning av statsmedel må jämväl kunna utgå för deltagande i eller annan verksamhet för släckning av skogsbrand. Härjämte må av statsmedel belöning tilldelas den som vid släckning av skogsbrand visat rådighet och nit.

Närmare bestämmelser i omförmälda hänseenden meddelar Konungen.

Anledningen till att man ifråga om ersättning för släckningsarbete m.m. — men ej ifråga om ersättning för skada — dragit en gräns mellan skogsbrand och annan brand framgår av brandförvarsutredningens uttalande (SOU 1942: 10, sid. 105), nämligen att

skälighetssynpunkter torde motivera att olika regler för ersättning och belöning av statsmedel gälla ifråga om skogsbrand och annan brand. Skogsbränder beröra icke sällan flera kommuner och ofta kommuner utan större ekonomiska resurser. För släckande av dessa bränder måste jämförelsevis ofta uppbåd göras av tjänstepliktiga. Det har då tett sig naturligt, att staten träder emellan och lämnar ersättning eller belöning till deltagarna. Vid andra bränder än skogsbränder är läget typiskt sett annorlunda. Bränderna äro oftast begränsade till en kommun och kunna i regel släckas av organiserad brandkår. Frågorna om ersättning och belöning framstå därvid icke såsom lika angelägna som i skogsbrandfallen.

Kungl. Maj:t har i kungörelse den 30 juni 1947 (SFS nr 343) meddelat vissa bestämmelser ifråga om ersättning för verksamhet vid brandsläckning m.m., avseende dels uppkomna saksador, dels ock deltagande i eller annan verksamhet för släckning av skogsbrand. I en kungörelse samma dag (SFS nr 344) ha vidare med stöd av ovannämnda lagstadgande bestämmelser givits i fråga om ersättning för kroppsskada.

I kungörelse den 9 maj 1952 (SFS nr 192) har Kungl. Maj:t fastställt vissa ändringar beträffande 3, 5 och 9 §§ i förstnämnda kungörelse (nr 343).

Dessa ändringar avse:

3 §. Fastställande av en enhetlig, över hela landet gällande timersättning, 2 kronor 50 öre.

5 §. Införande — enligt förebild i 1938 års motsvarande kungörelse (SFS nr 744 och 762) — av föreskrift därom att den som av annan erhållit eller är berättigad till gottgörelse för »i denna kungörelse» avsedd sakskada eller verksamhet ej må av statsmedel tilldelas ytterligare ersättning därför.

9 §. Införande av bestämmelser, som gör det möjligt för länsstyrelsen att, om så befinner sig skäligt, pröva förslag eller ansökan om ersättning, oavsett att den inkommit för sent.

I 11 § förstnämnda kungörelse (nr 343) har fastslagits, att riksbrandsinspektören äger meddela närmare föreskrifter rörande tillämpningen av denna kungörelse.

I det följande lämnas, paragraf för paragraf, de tolkningsföreskrifter som på grund av nämnda kungörelser ävensom med ledning av de gångna årens erfarenheter bedömts erforderliga.

Det har slutligen syntts påkallat att erinra om föreskriften i 10 § brandlagen att deltagande i eldsläckning är en allmän medborgerlig plikt.

Då så erfordras för släckning av brand är envar, som under kalenderåret fyllt lägst sexton och högst sextiofem år och som vistas i orten, pliktig att, i den mån kroppskrafter och hälsotillstånd tillåta, medverka vid släckningen.

Den som bryter mot nämnda föreskrift kan straffas enligt 19 § samma lag.

Stockholm i augusti 1952.

RIKSBRANDINSPEKTÖREN

Sammanfattning av kungörelsens bestämmelser m.m.

1 §.

För sakskada, som åsamkas någon under verksamhet vid brandsläckning eller under deltagande i övning med brandkår, samt för verksamhet vid släckning av skogsbrand, må av statsmedel utgivas ersättning enligt nedan angivna grunder.

Vad i denna kungörelse stadgas om verksamhet vid brandsläckning skall i tillämpliga delar även gälla verksamhet vid eftersläckning eller bevakning å brandplats ävensom färd till eller från tjänstgöringsplatsen, där färden föranledes av och står i omedelbart samband med tjänstgöringen.

Med skogsbrand jämställes brand i torvmosse samt i gräs- eller ljunghägg.

1 § 1 stycket innehåller endast en sammanfattning av de fall, som enligt de därpå följande paragraferna kunna bliva föremål för ersättning av statsmedel. Bestämmelserna om ersättning för sakskador regleras sålunda närmare i 2 § och bestämmelserna om ersättning för verksamhet vid släckning av skogsbrand beröras mera utförligt i 4—8 §§. I 9—11 §§ lämnas slutligen vissa bestämmelser av administrativ natur.

Vad härefter angår 1 § 2 stycket må påpekas, att tiden för deltagandet skall räknas från det utryckning skett (bostaden, arbetsplatsen, brandstationen lämnats) och till dess inryckning åter företagits. Ersättning skall utgå jämväl för inställelse å förmodad brandplats.

1 § 3 stycket jämställer med skogsbrand brand å vissa andra områden. Till denna grupp bör även fogas brand i stubbåker samt jordbrand på grund av den risk, som föreligger att brand å dylikt område lätt kan sprida sig till skog och så småningom utvecklas till skogsbrand.

Det kan i detta sammanhang nämnas, att flertalet försäkringsbolag enligt vissa grunder utbetalar ersättning för släckningskostnader å sådan egendom som — med undantag för skog — blivit föremål för försäkring. Bestämmelser härom lämnas i en överenskommelse av januari 1952 mellan brandförsäkringsanstalter angående ersättning för släckningskostnader.

Fråga har uppkommit, hur en rättvis avvägning skall kunna åstadkommas, då brand börjar å område, som icke utgöres av skogs- eller därmed jämförlig mark och därefter åstadkommer ett hot mot skogen eller den därmed jämförbara marken eller, i motsatt fall, då elden börjar å skogs- eller därmed jämförlig mark och därpå hotar byggnad. Riksbrandinspektören har vid flera tillfällen, då denna fråga varit aktuell, uttalat, att i det förstnämnda fallet ersättning för släckningskostnaderna, om skogsmarken varit hotad — men icke skadad — i sin helhet, sålunda jämväl för de kostnader som kunnat föranledas av ett avvärjande av det uppkomna hotet, borde bestridas av vederbörande kommun med eventuellt bidrag till viss del från den eller de försäkringsgivare, som svarade för den brunna egendomen. I konsekvens härmed borde i de fall, då en skogsbrand förorsakade hot — men icke skada — mot annan egendom än skogs- eller därmed jämförlig mark ersättning för samtliga uppkomna släckningskostnader medgivas jämlikt bestämmelserna i föreliggande kungörelse. En-

ligt riksbrandinspektörens mening synes en dylik avvägning vara såväl mest skäligen som mest ändamålsenlig.

Om däremot brandskada uppkommer å hotad skogsmark, skall givetvis ersättning utgå enligt förevarande kungörelse för de kostnader som varit förenade med släckningsarbetet å den brunna skogen.

Slutligen torde få beröras ett spörsmål inom ramen för här ifrågavarande kungörelse, nämligen huruvida laglig möjlighet föreligger att av en person, som i vederbörlig ordning ådömts straff för vållande av skogsbrand, utkräva ersättning för statsverkets kostnader i anledning av den verkställda släckningen. I samband med att åtal i ett fall väcktes för dylikt vållande yrkade vederbörande åklagare, att svaranden skulle förpliktas återgälda Kronan den utbetalda släckningsersättningen. Häradsrätten, som dömde svaranden för vållande av skogsbranden, biföll åklagarens yrkande i denna del. På besvär av svaranden befriade emellertid hovrätten denne från skyldigheten att återgälda Kronan den utbetalda släckningsersättningen med den motiveeringen att »laga grund saknas för att ålägga» svaranden »skyldighet att utgiva ersättning vare sig till Kronan för släckningskostnaden eller...» Kronan sökte ändring i hovrättens dom. Högsta domstolen förklarade, utom annat, att »statens och kommunernas skyldighet att ansvara för brandsläckning måste anses vara av sådan natur, att kostnaden för dess fullgörande icke utan stöd i lag kan återkrävas av den som vållat branden».

Ersättning för saksador.

2 §.

Har för någon som deltagit i eller på annat sätt varit verksam vid brandsläckning eller som deltagit i övning med brandkår uppkommit skada å kläder, redskap, transportmedel eller dylikt, må ersättning utgivas med belopp motsvarande skadans värde.

Denna föreskrift har avseende å släckningsverksamhet såväl i bygd som i skog.

Sedan 1 § 1 stycket i förbigående omnämnt, att ersättning av statsmedel må utgå för bl.a. uppkomna saksador lämnar 2 § en jämförelsevis detaljerad beskrivning över de fall, då sådan ersättning vanligen kan komma ifråga. (Jfr vidare kommentaren till 1 § 2 stycket.) Vad beträffar t.ex. ersättning för kläder för brandkårspersonal är det sålunda praxis att vederbörande kommun håller denna personal med uniformer o.dyl. Det kan under sådana förhållanden givetvis icke anses skäligt att staten skall bestrida de kostnader, som föranledas av uniformsskador, uppkomna under brandsläckning eller i samband med övning. Det skulle för övrigt bliva förenat med mycket arbete för den granskande myndigheten (länsstyrelsen), om en motsatt praxis vunne insteg. Enda möjligheten för en kommun att undvika att själv få bestrida kostnader av här ifrågavarande slag torde vara att teckna särskild försäkring. Över huvud torde det endast undantagsvis behöva förekomma att ersättning av statsmedel utgives, då fråga är om saksador, som åsamkas personal, tillhörande sådana brandkårer, vilka

omnämnas i 3 § brandlagen — yrkesbrandkår, borgarbrandkår samt frivillig brandkår (industribrandkår), vilken gentemot kommunen åtagit sig att svara för brandsläckning, samt reservbrandstyrka. Endast i den mån det icke varit möjligt för arbetsgivaren att hålla de föremål som skadats eller förlorats försäkrade eller det eljest måste anses uppenbart att det icke i första hand ålegat denne att, enligt fastställd brandordning, instruktion, reglemente eller dylikt, enligt särskilt avtal eller eljest bestrida kostnader av den art, som kunna uppkomma under släckningsverksamhet, bör ersättning av statsmedel kunna utgå. Av vad nu sagts torde framgå, att bestämmelsen i 2 § tillkommit i syfte att möjliggöra för *uppbådad personal* att i förekommande fall erhålla ersättning för persedlar, som skadas eller förloras under brandsläckning.

Den som till brandsläckning medför egna redskap är icke härför berättigad till särskild ersättning. Endast om redskapen skadas eller förloras kan ersättning utgå.

Särskilda bestämmelser ifråga om rätt för kommun att i vissa fall erhålla ersättning för förkommen, förstörd eller förbrukad materiel återfinnas i den s.k. maximitaxan för ersättning av eldsläckningskostnader (statens brandinspektions cirkulär nr 13), vilken taxa omnämnes under 6 § här nedan.

Ersättning för sakskadador bör icke utbetalas, förrän den skadelidande, med företeende av intyg av ojävig sakkunnig (skräddare, skomakare m.fl.), förmått styrka att ersättning icke yrkas med större belopp än som motsvarar kostnaden för reparation eller dylikt av den vid brandsläckningen uppkomna skadan. I de fall då skadevärdering eventuellt icke låter sig göra, t.ex. ifråga om persedlar, som förkommit under släckningsarbetet, torde böra krävas, att den skadelidande, därest möjlighet icke föreligger att förete verifikation å beloppet, uppgiver inköpspris samt ungefärlig tidpunkt för inköpet, allt i syfte att fastställa persedelns värde vid det tillfälle då den förlorades. På grund av de uppgifter som i sådant hänseende kunna lämnas torde länsstyrelsen, eventuellt efter hörande av fackman, kunna fastställa skälig ersättning för den förkomna persedeln.

Ersättning för deltagande i skogsbrandsläckning.

3 §.

För deltagande i släckning av skogsbrand må utgivas ersättning med 2 kronor 50 öre för timme. Sådan timlön utgår allenast för arbete, som pågår minst två timmar i följd. Vid brutet timal räknas allenast tid om minst en halv timme. Sistnämnda tid räknas som hel timme.

Om särskilda förhållanden därtill föranleda, må timlön bestännas till högre belopp.

I 3 § åsyftas *endast uppbådad personal*. Ersättning till annan personal bedömes däremot enligt 6 §. Till 6 § hör bl.a. reservbrandstyrka, vilken enligt 3 § brandlagen ingår i kommuns brandstyrka. I reservbrandstyrkan ingår jämväl personal, som särskilt uttagits för skogsbrandsläckning. Till övrig personal — uppbådad — skall ersättning utgå med det belopp som ovan angivits.

Den som av annan erhållit ersättning eller är berättigad till ersättning skall icke av statsmedel uppbära särskild ersättning (jfr 5 § 1 stycket).

Ersättning till uppbådad personal för släckning av bygdebrand utgår icke av statsmedel (jfr 1 §).

Vad i övrigt angår utbetalande av ersättningar enligt 3 § må nämnas, att särskild overtids- eller söndagsersättning icke får förekomma samt att timlön endast skall utgå för arbete, som pågått minst två timmar i följd. Vid brutet timtal skall endast räknas tid om minst en halv timme. Sistnämnda tid skall räknas som hel timme. Sålunda skall t.ex. 2 timmar 45 min. räknas som 3 timmar och 2 timmar 15 min. som 2 timmar.

Har någon deltagit i släckning i minst 2 timmar i följd och därefter av någon anledning (för vila, intagande av föda eller dylikt) avbrutit sitt arbete för att sedan fortsätta detsamma, är denne berättigad till ersättning för hela den sammanlagda tiden utan att återigen vara tvungen att arbeta 2 timmar i följd.

Vad i 3 § 2 stycket nämnes om »särskilda förhållanden» avser *icke* att en högre ersättning skall utbetalas endast på den grund att släckningsarbete i visst fall pågått under särskilt lång tid eller varit osedvanligt besvärligt. Detta förhållande medför icke i och för sig utbetalande av högre ersättning. I sådant hänseende må erinras om bestämmelserna i 7 § om belöning för bl.a. visat nit. Med »särskilda förhållanden» avses t.ex. ett fall, då uppbådad person tillfredsställande förmår styrka, att han till följd av släckningsdeltagandet gått miste om en högre arbetsförtjänst i sitt ordinarie arbete och varav han och hans familj varit i trängande behov.

Med deltagande i släckning av skogsbrand avses icke blott egentligt släckningsarbete utan även budgång, telefonpassning eller annat liknande arbete i samband med skogsbrandsläckning.

Även personer, som jämlikt 10 § brandlagen icke äro släckningsskyldiga, under 16 och över 65 år, kunna givetvis ifrågakomma för erhållande av ersättning. Huruvida ersättning till dylika personer skall utgå efter enahanda grunder som för övriga släckningsdeltagare torde endast kunna bedömas från fall till fall med hänsyn till värdet av den gjorda arbetsprestationen.

Ersättning i anledning av förfoganden under skogsbrandsläckning.

4 §.

Har jämlikt 14 § brandlagen ägare av häst, fordon eller båt ställt sådant transportmedel till brandbefälhavarens förfogande, må ersättning utgivas för kostnader, som ägaren fått vidkännas i anledning av transportmedlets brukande, såsom kostnader för drivmedel, lega av körkarl eller förare av motorfordon eller dylikt. Användes transportmedel i yrkesmässig trafik, må ersättning utgivas jämväl för den inkomst, ägaren kan anses hava gått förlustig genom transportmedlets brukande vid släckningen.

Har innehavare av telefon jämlikt nämnda lagrum upplåtit telefonen åt befälhavaren eller någon som gått hans ärenden, må ersättning utgivas för innehavaren därigenom åsamkade särskilda utgifter, såsom för avgiftsbelagda samtal och dylikt.

Bestämmelsen, som i praktiskt taget oförändrad form fanns intagen i kungörelsen den 2 december 1938 (nr 744) angående ersättning för deltagande i släckning av skogseld m.m., synes icke hava vållat några svårigheter vid tillämpningen. Ersättning till droskchaufför m.fl., vilka driva yrkesmässig biltrafik, bör utgå enligt av vederbörande länsstyrelse för varje särskilt fall bestämd taxa.

Ersättning utgår icke i vissa fall.

5 §.

Den som av annan erhållit eller är berättigad till gottgörelse för i denna kungörelse avsedd sakskada eller verksamhet, må ej av statsmedel tilldelas ytterligare ersättning därför.

Ersättning jämlikt 3 eller 4 § må icke utgå till ägare av eller nyttjanderättshavare till skogsmark, vilken berörts eller hotats av skogsbrand, eller till den som haft annat dylikt omedelbart intresse av eldens släckning, ej heller till sådan persons familjemedlemmar, allt såvitt ej är fråga om verksamhet efter det branden härjat skogsmark eller annat sådant, av vars skyddande han haft intresse.

5 § 1 stycket motsvarar bestämmelsen i 3 § kungörelsen den 2 december 1938 (nr 744) angående ersättning för deltagande i släckning av skogseld m.m. Bestämmelsen är av stor betydelse, emedan den innebär, att den som enligt föreskrifter i fastställd brandordning, instruktion, reglemente eller dylikt, enligt särskilt avtal eller eljest — t.ex. till följd av försäkring — åtnjuter eller är berättigad åtnjuta ersättning för uppkomna skador, då deltagande i brandsläckning pågår, icke av statsmedel skall kunna erhålla ersättning. Ersättning av statsmedel för sådant deltagande skall icke möjliggöra förvärvande av en extra inkomst.

Med en persons familjemedlemmar förstås släktingar, som sammanbo med skogsägaren, oavsett hur nära släktskapen är.

Med »verksamhet efter det branden härjat skogsmark» avses tillsyn, röjning eller annat dylikt arbete efter brand, vilket ej är hänförligt till eftersläckning.

Ersättning för verksamhet vid släckning av skogsbrand skall icke utgå till kommunal brandstyrka, då dylik brand härjat område, som äges av kommunen och icke heller till industribrandkår för släckning i skog, som tillhör industriföretaget i fråga (5 § 2 stycket). Det måste nämligen anses uppenbart att sådan ägare utan ersättning från det allmännas sida bör vårda sin egendom och skydda den mot brand och andra skador samt, därest brand utbryter, söka begränsa den.

Ersättning till kommunal brandstyrka m.m.

6 §.

Anlitas kommunal brandstyrka eller frivillig brandkår för släckning av skogsbrand må, därest kostnaderna icke äro av allenast ringa omfattning, ersättning utgå för utryckningen samt för brandstyrkans deltagande i släckningen, ävensom till av länsstyrelsen i förekommande fall förordnad särskild befälhavare.

Ersättning jämlikt första stycket utgår enligt grunder som fastställas av riksbrandinspektören.

De grunder som nämnas i 6 § 2 stycket hava fastställts i den s.k. maximitaxan för ersättning av eldstäckningskostnader (statens brandinspektions cirkulär nr 13).

Såsom kommunal brandkår anses även sådan industribrandkår som med länsstyrelsens godkännande gentemot kommunen åtagit sig att svara för kommunens brandsläckningsskyldighet. Annan industribrandkår är att anse som frivillig brandkår. Sådan kår bör emellertid endast undantagsvis ifrågakomma för släckning av skogsbrand. Den är nämligen uppsatt i första hand i syfte att så snabbt som möjligt kunna ingripa för att skydda industriföretaget som sådant.

I fråga om ersättning för skogsbrandsläckning inom brandförsvarsförbundsområde eller inom kommun, där släckningsskyldigheten upprätthålles av annan kommun med stöd av ett av länsstyrelsen fastställt släckningsavtal, skall ersättning icke utgå, då släckningen verkställs i skog, som äges av någon i förbundsområdet ingående kommun eller av kommun, som träffat släckningsavtal.

En påtaglig skillnad mellan den ersättning som utbetalas till uppådad personal och den som utbetalas till kommunal eller dylik brandkår är den att i första fallet utgives ersättning först efter två timmars släckningsarbete och i andra fallet utan dylik tidsintervall. Att så skett beror därpå, att värdet av den högre beredskap, som brandkårerna otvivelaktigt besitter, är betydande och att till följd härav ersättning bör utgivas från den tidpunkt, då utryckningen företages. Å andra sidan är det givetvis icke meningen att varje utryckning för släckning av skogsbrand skall ersättas av statsmedel. Enbart det granskningsarbete, som verkställs av länsstyrelse, läns-skogsbrandinspektör, länsbrandinspektör eller polismyndighet bliva ofta mera »kostnadskrävande» än kostnaderna för en mindre utryckning, för vilken kostnaderna i regel icke torde överstiga 150 kronor.

Riksbrandinspektören vill härmed hava fastslaget, att kostnaderna äro »av allena ringa omfattning», om de understiga sistnämnda belopp — 150 kronor — och ersättning av statsmedel skall under sådana förhållanden icke utbetalas.

Det inträffar ofta, att flera brandkårer kallas till skogsbrandsläckning än som är motiverat. Detta kan bero därpå, att den som mottagit rapport om en utbruten skogsbrand underlåter att göra de noggranna förfrågningar angående branden m.m., som äro nödvändiga för att vederbörande brandbefälhavare skall kunna bilda sig en klar bild av brandens omfattning och vidtaga erforderliga åtgärder. De utbetalda ersättningarna kunna på grund härav bliva onormalt höga. Ett villkor för att ersättning skall utgå är att *den ansvarige befälhavaren beordrat släckningsarbetet*. I särskilda fall torde godkännande av den gjorda insatsen kunna av befälhavaren lämnas i efterhand. Det är givetvis av stor betydelse att släckningsarbete bedrives snabbt och effektivt, men det är anledning tillse, att släckningsinsatsen står i rimlig proportion till skogsbrandens omfattning. I första hand är det uppenbarligen på vederbörande brandchef eller skogsbrandfogde eller deras ställföreträdare det ankommer att bedöma det rådande läget (jfr 42 § brandstadgan). Det kan emellertid stundom förekomma fall, då ersättning kan ifrågasättas skola utgå helt eller delvis på grund av att insatsen erhållit onormala proportioner. Sålunda måste det anses olämp-

ligt att en brandkår utlägger stora mängder brandslang till avsides liggande vattentag, då måhända andra släckningsmetoder hade varit att föredraga. Fall kunna vidare tänkas, då en uttryckande brandkår vid sin ankomst till brandstället finner att endast bevakning återstår men likväl lägger ut brandslang för vattenbegjutning. Det kan då ifrågasättas, huruvida inte ersättningen bör begränsas till kostnaderna för uttryckning samt bevakning med en eller ett par man under några timmar i stället för kostnaderna för motorspruta och ett varierande antal meter vattenfylld brandslang m.m. Därvid bör tillses, att bevakningen om möjligt ombesörjes av uppbadad personal, vilket föranleder mindre kostnader än om kommunal brandpersonal anlitas. Över huvud är det av största betydelse att brandkåren snarast möjligt återvänder hem för att vara i beredskap för eventuell ny släckningsverksamhet i bygden eller i skogen.

Föreskrifter i fråga om belöning.

7 §.

Belöning må tilldelas den som vid släckning av skogsbrand visat särskild rådighet och nit.

Riksbrandinspektören vill fästa uppmärksamheten på att tilldelande av belöning av statsmedel för rådighet och nit, vilket tilldelande givetvis icke bör ifrågakomma annat än då särskilda omständigheter så föranleda, kan verka i hög grad stimulerande på intresset för skogsbrandsläckning. I de fall militär personal anlitas för skogsbrandsläckning bör även belöning kunna ifrågakomma för visad rådighet och nit. Jämför i övrigt 6 stycket kommentaren till 3 §.

Föreskrifter i fråga om ersättning för proviantering m.m.

8 §.

Har vid mera långvarigt släckningsarbete brandledningen funnit nödigt anordna gemensam proviantering och utspisning, skall kostnaden härför bestridas av statsmedel.

Tillämpningen av denna föreskrift synes icke hava vållat några svårigheter. Givetvis är det angeläget att det vid granskning av räkningar i anledning av långvariga släckningsarbeten kontrolleras att kostnaderna för anskaffande av mat och dryck icke bliva omotiverat höga.

Vissa bestämmelser av administrativ natur.

9 §.

Brandbefälhavare skall till länsstyrelsen avgiva förslag rörande ersättning eller belöning. Förslaget skall ingivas till länsstyrelsen inom en månad efter brandens släckning. Då gemensam proviantering och utspisning anordnats, skall befälhavaren inom samma tid till länsstyrelsen insända av honom bestyrkt räkning å kostnaderna härför.

Den som deltagit i eller på annat sätt varit verksam vid brandsläckning äger även göra framställning om ersättning. Sådan ansökan skall inlämnas till befälhavaren inom tre månader efter brandens släckning. Befälhavaren skall därefter med eget yttrande

överlämna ärendet till länsstyrelsen. Befälhavaren äger inom samma tid till länsstyrelsen inkomma med ansökan om ersättning för eget arbete.

Har förslag, som avses i första stycket, eller ansökan, varom förmåles i andra stycket, ingivits senare än där för vartdera fallet är stadgat, må länsstyrelsen när skäl därtill äro medgiva, att förslaget eller ansökan ändock upptages till prövning. Finner länsstyrelsen så ej böra ske, skall frågan härom underställas Konungen.

Det har stundom med fog gjorts gällande, att de som medverkat i släckningsarbete ofta fått vänta alltför länge på ersättning. Det är givetvis av största betydelse att framställningar om ersättning behandlas med den skyndsamhet som är möjlig utan att den oundgängligen erforderliga granskningen därför eftersättes.

Därest framställning om ersättning ingivits för sent, har länsstyrelsen numera möjlighet att upptaga densamma till prövning.

Brandchefens respektive skogsbrandfogdens arbete med utskrift och kontroll av avlöningslistor för släcknings- och bevakningsmanskap m.m. skall icke ersättas enligt föreliggande kungörelse. Arbetet får anses vara av den art, att det skall utföras av honom i hans egenskap av brandchef eller skogsbrandfogde i kommunen, i vilken egenskap han uppbär ersättning av denna.

10 §.

Ersättningsärenden som avses i denna kungörelse avgöras av länsstyrelsen. Klagan över länsstyrelsens beslut må ej föras.

Ersättning utanordnas av länsstyrelsen från förslagsanslaget till bidrag till förebyggande och släckning av brand.

Inom åtskilliga länsstyrelser inkräntas, utom annat, yttranden jämväl från vederbörande polismyndighet (landsfiskal, fjärdingsman o.s.v.). Riksbrandinspektören har erfarit, att den utredning, som genom nämnda myndighets försorg verkställles i anledning av en skogsbrand eller eljest då fråga om utbetalande av ersättning av statsmedel på grund av föreliggande kungörelse är aktuell, visat sig i hög grad värdefull. I stället för att fördröja handläggningen av ärendena har nämnda förfarande tvärtom underlättat en snabbare handläggning.

11 §.

Riksbrandinspektören äger meddela närmare föreskrifter rörande tillämpningen av denna kungörelse.

Det nu utfärdade cirkuläret (nr 12) ersätter statens brandinspektions cirkulär nr 8 (september 1947).

Ersättning för kroppsskada.

I fråga om ersättning för kroppsskada, som icke berörts i den här ovan omnämnda kungörelsen den 30 juni 1947 (SFS nr 343) har följande föreskrift lämnats i en sär-

skild kungörelse samma dag (SFS nr 344) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under verksamhet vid brandsläckning m.m.

Kungl. Maj:t har med stöd av 15 § brandlagen funnit gott förordna, att vad i förordningen den 28 juni 1941 (SFS nr 595) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret, är stadgat skall äga motsvarande tillämpning ifråga om ersättning för kroppsskada, ådragen under verksamhet som avses i 1 § kungörelsen den 30 juni 1947 om ersättning för verksamhet vid brandsläckning m.m., därvid dock enligt nämnda förordning på civilförsvarsbefäl ankommande uppgifter skola ävila brandbefälhavare.

I förekommande fall åligger det befälhavaren att ofördröjligen — å särskilt formulär — avgiva anmälan till riksförsäkringsanstalten, som beslutar i fråga om ersättningen. Med nyssnämnd verksamhet likställes deltagande i övning med brandkår.

